

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 544
van **INGEBORG DE MEULEMEESTER**
datum: 9 juni 2017

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Onderwijs - Directiewissels

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 473 van 9 juni 2015 blijkt dat er in het schooljaar 2014-2015 in één op de drie scholen een directiewissel heeft plaatsgevonden, basis- en secundaire scholen samen. Hieronder vallen zowel de lange als de korte vervangingsopdrachten.

De taak van een schooldirecteur is niet te onderschatten en vraagt voldoende ondersteuning. Schooldirecteurs zijn immers de spilfiguur van de school. Hun aanwezigheid leidt tot op elkaar afgestemde teams. Vaak echter leiden stress en burn-outs tot een werkuitval.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal directiewissels dat er is geweest in het leerplichtonderwijs voor het schooljaar 2015-2016 en 2016-2017? Graag een opdeling naar:
 - a) basis- en secundair onderwijs;
 - b) per provincie;
 - c) per onderwijsnet.
2. Heeft de minister er zicht op hoeveel keer de directiewissel opgelost werd door een doorstroming van bijvoorbeeld een leerkracht of coördinator uit de school naar de functie van directeur?
3. Hoe evalueert de minister deze cijfers (ten opzichte van voorgaande jaren)? Is er sprake van een groter personeelsverloop? Zo ja, welke factoren hangen hiermee samen?
4. Welke bijkomende maatregelen zal de minister nemen om een te groot personeelsverloop in te dijken?

ANTWOORD

op vraag nr. 544 van 9 juni 2017

van **INGEBORG DE MEULEMEESTER**

De directiewissels worden als volgt berekend door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi): het aantal directieleden van een school van het ene schooljaar wordt vergeleken met het aantal directieleden van het schooljaar daarop. Dus, concreet wil dit zeggen: de directieleden van het basis-en secundair onderwijs van het schooljaar 2015-2016 werden per school vergeleken met de directieleden van het schooljaar 2014-2015.

Als de school nieuwe directieleden telt, beschouwt AgODi dit als een wissel van directie. Een nieuw directielid impliceert niet noodzakelijk dat de vroegere directieleden geen titularis meer zijn van hun betrekking. Het is immers mogelijk dat de vroegere directieleden een verlofstelsel opnamen en zo tijdelijk hun directiefunctie in de betreffende school niet meer uitoefenen.

Het komt ook regelmatig voor dat directieambten worden gedeeld door meerdere personeelsleden. Dit veroorzaakt dan ook meer directiewissels.

Tenslotte geef ik nog mee hoe de groep van directieleden afgebakend wordt. Zowel de directeurs, adjunct-directeurs of coördinatoren die titularis zijn van een betrekking (vast benoemden en tijdelijken in openstaande plaatsen) als de directieleden die een vervangingsopdracht uitoefenen, neemt worden meegenomen in deze vraag. Alle vervangingsopdrachten, zowel de lange als de korte vervangingen worden in aanmerking genomen.

De directieleden met een volledige terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen worden niet meegenomen. Zij zijn immers niet meer in actieve dienst.

De gegevens voor het schooljaar 2016-2017 zijn zoals de scholen registreerden t.e.m. 12/06/2017. Het gaat over de gegevens van het volledige schooljaar 2016-2017 (vanaf 01-09-2016 tot en met 31-08-2017) zoals gekend door AgODi op datum van 12-06-2017.

1. Rekening houdend met de geschetste werkwijze, telt AgODi in totaal 1.274 nieuwe directieleden in het basis- en secundair onderwijs voor het schooljaar 2015-2016. Voor het schooljaar 2016-2017 stelt AgODi in totaal 1.456 nieuwe directieleden in het basis- en secundair onderwijs vast.

Drie tabellen splitsen het aantal nieuwe directieleden uit volgens het onderwijsniveau, de provincie en tenslotte ook het onderwijsnet. Zoals gevraagd rapporteert AgODi over de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017.

1.1 Nieuwe directieleden verdeeld volgens onderwijsniveau

	Schooljaar 2015 -2016	Schooljaar 2016 - 2017
Basisonderwijs	958	1.081
Secundair onderwijs	316	375
Totaal	1.274	1.456

Bron: AgODi-databanken

1.2 Nieuwe directieleden verdeeld volgens provincie

	Schooljaar 2015 – 2016	Schooljaar 2016 – 2017
Antwerpen	348	401
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	65	75
Limburg	202	230
Oost-Vlaanderen	270	311
Vlaams-Brabant	195	187
West-Vlaanderen	194	252
Totaal	1.274	1.456

Bron: AgODi-databanken.

1.3 Nieuwe directieleden verdeeld volgens onderwijsnet

	Schooljaar 2015 - 2016	Schooljaar 2016 – 2017
Andere	1	2
GO!	263	254
Officieel gesubsidieerd onderwijs	202	239
Vrij gesubsidieerd onderwijs	808	961
Totaal	1.274	1.456

Bron: AgODi-databanken.

2. Voor schooljaar 2015-2016 constateert AgODi 751 directieleden die doorstromen vanuit hun eigen school. 686 van die groep fungeert in een vervangingsopdracht. Het schooljaar daarop, dus 2016-2017, stromen 828 directeurs door vanuit de eigen school. 767 nemen een vervangingsopdracht op.

Ter info: onder het concept vervangingsopdracht neemt AgODi zowel de lange als de korte vervangingsopdrachten mee.

- 3-4. In het kader van het loopbaandebat heb ik met de sociale partners afgesproken dat we dit najaar zeker ook nog het thema (school)leiderschap aan bod zullen laten komen. Daarbij willen we ook bekijken hoe we de job van schoolleider voldoende aantrekkelijk kunnen maken en houden.

We zullen daarbij zeker gebruik kunnen maken van de resultaten van een kortlopende opdracht voor een verklarend onderzoek rond stress en welbevinden bij schoolleiders, dat is toekend aan het Steunpunt voor Onderwijsonderzoek (SONO: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/steunpunt-voor-onderwijsonderzoek-sono>). Professor Geert Devos van de UGent zal daartoe met zijn team een analyse maken van bepalende factoren en van vereiste randvoorwaarden.

De onderzoekers zullen bij hun onderzoek focussen op volgende specifieke vragen:

- Wat vinden bekwame schoolleiders belangrijk in hun omgeving voor een hoog welbevinden?
- Wat zijn de omgevingskenmerken van scholen die gekenmerkt worden door een groot verloop van directeurs?

Belangrijk is ook dat deze studie zowel aandacht zal besteden aan de positieve elementen (job-tevredenheid en job-enthousiasme), als aan de negatieve elementen (stress en burn-out).

Dit onderzoek is in maart 2017 gestart en zal afgerond worden eind februari 2018. Het onderzoek zal leiden tot een reeks conclusies en beleidsaanbevelingen, waarbij de onderzoekers hebben aangegeven dat ze daarbij zeker aandacht zullen hebben voor de reductie van stress van schoolleiders, het verhogen van hun welbevinden en de selectie en professionalisering van schoolleiders.